

Montclús de Baix

La Pobla de Lillet

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Montclús, zona sud-est
Emplaçament Agafar ctra. St Jaume, passats uns 6km, pista a la dreta, seguir uns 2,5km, bifurcació a la dreta.

Coordenades:

Latitud: 42.20707
Longitud: 1.99707
UTM Est (X): 417209
UTM Nord (Y): 4673254

Classificació

Número de fitxa 08166 - 59
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Popular
Segle XII?-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08165A000230000GZ
Fitxes associades:
[Montclús de Dalt](#)
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dg., 07/06/2009 - 02:00

Descripció

La casa de Montclús de Baix està situada a pocs metres per sota (sud-est) de la casa de Montclús de Dalt. Es tracta d'una casa de mides més aviat petites, formada per tres plantes (baixa, pis i golfes) amb coberta a dos vessants amb el carener perpendicular a la façana principal, la sud. La casa ha estat reformada fa pocs anys, fent canvis en obertures i revestint parcialment les façanes. Dels murs veiem les cantoneres fetes per pedres desbastades rectangulars, allargades i de poca alçada, la resta de parament dels murs no s'observa prou bé però semblen pedres desbastades de mides força similars. Les obertures, com hem dit semblen molt modificades. L'edifici mostra una estructura més antiga a la que se li adossà una ampliació i un petit porxo pel costat nord. Al costat oest hi ha restes de murs d'una construcció, avui bastant enrunada. Al nord de la casa hi ha l'era, que queda a nivell de planta primera, i el paller; aquest és també un edifici petit de dues plantes, amb coberta a dos vessants i carener perpendicular a la façana principal, la sud, que és la que està totalment oberta cap a l'era, tant sols amb un pilar al centre.

Observacions:

La casa està situada als plans de Montclús, definits per un ampli espai obert, on hi ha grans camps de conreu i pastures. A més de Montclús de Baix, a pocs metres hi ha la gran casa de Montclús de Dalt i una mica més lluny (menys d'1 km) trobem la Teuleria de Montclús.

Història

Montclús consta a la documentació des del segle XII; la primera menció la trobem a l'any 1100, en el document de fundació d'una confraria de clergues i laics al monestir de Santa Maria de Lillet, feta pel bisbe Ot de la Seu d'Urgell, per tal d'afavorir la comunitat, com a focus d'espiritualitat a la Vall de Lillet i al Comtat de Cerdanya; entre els confreres trobem a "Eliard de Montclus" (SERRA VILARÓ: 1989: VOL.I,42; i VVAA:1985;361). És al llarg dels segles XIII i XIV, quan més sovintegen les notícies referides al lloc de Montclús, i algunes de les quals són referides a un mas anomenat Comalada i d'altres al mas Soler. Al 1296 consta un document de donació de la batllia de Montclús feta Pere Serra, canonge de Santa Maria de Lillet (que l'havia adquirit amb béns propis a A. Ripoll del Castell de Lillet), al pavorde Ramon de Vila i canonges de la parròquia de Lillet. (SERRA VILARÓ: 1989: VOL.I,57). En un document del 1323, Hug de Mataplana redimeix i absol a Guillem del Soler de Montclús per haver-se apropiat d'uns quintals del mas Prat; a canvi hagué de pagar 800 sous i tornar els quintals al senyor (SERRA VILARÓ: 1989: VOL.I,60). Al 1332 consta que els homes de Montclús, Ardericó, Arderiu i Junyent tenien concessió de devesa al lloc del Solà en la Llena de Salvaterra, atorgada pel senyor de Mataplana (SERRA VILARÓ: 1989: VOL.III,319). Entre el 1343 i el 1345 trobem diferents documents d'establiment o concessió de deveses al lloc de Montclús, en concret dues són al Serrat de les Fonts i als Boixadors. Al 1386 el pavorde Berenguer Ferrer estableix a perpetuïtat la batllia de Montclús i de Sois, a favor de Jaume Çacomalada (SERRA VILARÓ: 1989: VOL.I,60). Montclús consta el 1573 com una de les masades de la parròquia del monestir de Santa Maria de Lillet que van haver de col·laborar en la reparació de l'església i el monestir arran de les bregues tingudes ente la família Cadell i la Riembau. (SERRA VILARÓ: 1989: VOL.III,184). La primera referència directa a Montclús de Baix és en data 1856, en el llibre "Registro de las casas de campo de cada distrito y los aforados de guerra. n°63.1856 n° 32" (ACBR); posteriorment també apareix al 1884, a les actes dels plens on es tracta el cobrament de la part de "consumos y cereales" dels habitants de l'extraradi de la Pobla de Lillet (Arxiu Municipal de la Pobla de Lillet, caixa 846).

Bibliografia

BOIXADER, P. (1997: 34-36): "Inventari de les cases de pagès de la vall de Lillet". L'Erol, núm. 53, primavera 1997.

ROSIÑOL I ORRIOLS, J. (1988): El passat de la nostra vila. La Pobla de Lillet. Recull històric, geogràfic i cultural. Ed. La Llar del Llibre, Barcelona.

SERRA VILARÓ, J. (1989): Baronies de Pinós i Mataplana. Reproducció facsímil de l'obra de 1930, editat el 1989 pel Centre d'Estudis Baganesos.

VVAA. (1985: 360-361): "Catalunya Romànica. XII. El Berguedà", Fundació Enciclopèdia Catalana, Barcelona.

